

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΦΕΒΡΩΝΙΑ ΠΑΤΡΙΑΝΑΚΟΥ

Βουλευτής Λακωνίας - ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

519

2-8-13

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ κ.κ. ΥΠΟΥΡΓΟΥΣ:

1.- ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

2.- ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

3.- ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Θέμα : «Συνδυαστικές δράσεις και στοχευμένα προληπτικά μέτρα για την προστασία των ηλικιωμένων από τη σε βάρος τους εγκληματικότητα»

Η διόγκωση, τόσο σε συχνότητα όσο και σε βαναυσότητα, των έκνομων ενεργειών σε βάρος ηλικιωμένων, δεν αρκεί να προκαλεί τον προφανή αποτροπιασμό μας αλλά επιβάλλει τον συντονισμό ενεργειών, ώστε να προστατεύονται άνθρωποι, που λόγω της προχωρημένης ηλικίας τους είναι ευάλωτοι και εκτεθειμένοι σε εγκληματικές πράξεις και συνεπώς χρήζουν ιδιαίτερης μέριμνας, προστασίας και ψυχοκοινωνικής στήριξης.

Το φαινόμενο λαμβάνει ανησυχητικές διαστάσεις σε όλη τη χώρα. Στο Νομό Λακωνίας, συγκεκριμένα, τους τελευταίους μόνο μήνες έχουν δολοφονηθεί τρεις ηλικιωμένοι, στην Κεραμωτή και στον Άγιο Δημήτριο του Δήμου Μονεμβασίας και στο Λογκανίκο του Δήμου Σπάρτης. Στις αποτρόπαιες αυτές πράξεις, οι οποίες εξιχνιάστηκαν μετά από συντονισμένες προσπάθειες της Ελληνικής Αστυνομίας, έρχονται να προστεθούν και άλλου είδους επαναλαμβανόμενες εγκληματικές ενέργειες με θύματα ηλικιωμένους και κυρίως επιθέσεις, ληστείες, κλοπές και απάτες. Παρόμοια είναι τα δεδομένα και για τους περισσότερους Νομούς της χώρας.

Στο πλαίσιο, συνεπώς, των επιτασσόμενων συνδυαστικών δράσεων, προκειμένου να ασκηθεί στοχευμένη αντεγκληματική πολιτική για τους ηλικιωμένους, προτείνω την ανάπτυξη προστατευτικών μηχανισμών, σε τοπικό επίπεδο, με αξιοποίηση του υφιστάμενου ανθρώπινου δυναμικού στους τομείς της αστυνόμευσης και της κοινωνικής πρόνοιας και συγκεκριμένα:

1.- Την καταγραφή, εκ μέρους των κοινωνικών υπηρεσιών, των μοναχικών ηλικιωμένων κατοίκων, ώστε να είναι γνωστή η διαμονή τους, προκειμένου να προστατεύονται εμπράκτως από τις αρμόδιες αρχές (π.χ. να λαμβάνονται υπ' όψιν κατά τον προγραμματισμό των περιπολιών, να τους παρέχεται επιπλέον ενημέρωση για τους ειδικότερους τρόπους αυτοπροστασίας τους όπως για παράδειγμα να πληροφορηθούν για τη σημαντικά χαμηλότερη εγκληματικότητα σε περίπτωση που υπάρχει σκύλος-φύλακας στο σπίτι, για

πρόσωπα που παρουσιάζονται ως πλανόδιοι πωλητές και έχουν στόχο να διερευνήσουν αν οι ηλικιωμένοι ζουν μόνοι τους, ώστε να τους επιτεθούν επί τόπου ή να οργανώσουν επίθεση σε μεταγενέστερο χρόνο).

2.- Την οργανωμένη ενημέρωση και συνδρομή για την εφαρμογή μεθόδων αναζήτησης βοήθειας από ηλικιωμένους που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα όρασης, ομιλίας, ακοής ή αναπηρίας (π.χ. ειδικές τηλεφωνικές συσκευές, τηλέφωνα κειμένου - TTY).

3.- Την οργανωμένη ανάπτυξη συμβουλευτικών δράσεων είτε με τη μορφή τοπικών ημερίδων, είτε και με τη διανομή ενημερωτικού υλικού. Με τον τρόπο αυτό θα ενημερώνονται υπεύθυνα οι ηλικιωμένοι για τα εξαιρετικής σημασίας μέτρα αυτοπροστασίας τους (π.χ. να πληροφορούνται τις νέες μεθόδους που χρησιμοποιούν οι δράστες, να μην αναφέρουν σε τρίτους τις οικονομίες που φυλάσσουν στο σπίτι, να μην δημοσιοποιούν τις συναλλαγές τους, να μην εμπιστεύονται τρίτους που ισχυρίζονται ότι γνωρίζουν συγγενικά τους πρόσωπα με τα οποία μάλιστα πολλές φορές τους προτρέπουν να μιλήσουν και στο τηλέφωνο χρησιμοποιώντας συνεργούς τους για τη συνομιλία, να μην αφήνουν εκτεθειμένη την αλληλογραφία τους γιατί οι δράστες μπορούν να αντλήσουν πληροφορίες από αυτήν ώστε να τους εξαπατήσουν). Σημειωτέον ότι σημαντικό μέρος των εγκληματικών πράξεων σε βάρος ηλικιωμένων φαίνεται ότι οφείλεται στη μη τήρηση τέτοιων κανόνων αυτοπροστασίας.

4.- Την οργανωμένη ενημέρωση προσώπων, που λόγω της επαγγελματικής τους ιδιότητας, συναλλάσσονται με ανθρώπους προχωρημένης ηλικίας σε αντικείμενα που ευνοούν τις σε βάρος τους απάτες (π.χ. ενημέρωση τραπεζικών υπαλλήλων για τις ενέργειες στις οποίες θα πρέπει να προβαίνουν όταν ηλικιωμένοι ζητούν την ανάληψη μεγάλων ποσών, κυρίως όταν τέτοιες αναλήψεις δεν αποτελούν συνήθη τακτική τους).

5.- Τη σύσταση Τοπικών Επιτροπών, με τη συμμετοχή εκπροσώπων αστυνομικών και τοπικών αρχών και κοινωνικών υπηρεσιών, για τον σχεδιασμό των ενεργειών τους και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων τους, αλλά και για την οργάνωση των εθελοντικών δράσεων. Οι κάτοικοι ιδίως των τοπικών κοινωνιών είναι ιδιαίτερα ευαίσθητοι στο θέμα του εθελοντισμού, απαιτείται όμως ο συντονισμός τους, ώστε να καταστούν οι προσπάθειες ομαδικές και συνεπώς αποτελεσματικότερες.

Πρέπει να επισημανθεί ότι ο νομοθέτης έχει προβλέψει, ως επιβαρυντική περίπτωση κατά την επιμέτρηση της ποινής από τα δικαστήρια, την τέλεση της πράξης από μίσος προκαλούμενο λόγω της φυλής, του χρώματος, της θρησκείας, των γενεαλογικών καταβολών, της εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής ή του σεξουαλικού προσανατολισμού ή της ταυτότητας φύλου του παθόντος, ενώ ορίζει ότι στην περίπτωση αυτή η ποινή δεν αναστέλλεται (άρθρο 79 Π.Κ., όπως έχει τροποποιηθεί με άρθρο 66 Ν. 4139/2013).

Σκοπός του νομοθέτη, επομένως, ήταν να προστατευθούν τα θύματα κάθε είδους «ρατσιστικών» επιθέσεων ή και να αποφευχθεί η θυματοποίησή τους μέσω της αυστηροποίησης του νομικού πλαισίου. Αν λοιπόν ο νομοθέτης προστατεύει πληθυσμιακές ομάδες που στοχοποιούνται λόγω κάποιων χαρακτηριστικών τους, φρονώ ότι αποτελεί δικαιική ανάγκη να τύχουν της ίδιας μέριμνας και οι ηλικιωμένοι που στοχοποιούνται λόγω της προχωρημένης ηλικίας τους και της συνακόλουθης περιορισμένης ή πλήρους αδυναμίας αντίδρασής τους.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1.- Με ποιους συγκεκριμένους τρόπους προτίθενται να προωθήσουν τις ως άνω προτάσεις, καθώς και οποιοδήποτε πρόσφορο μέτρο, σε τοπικό επίπεδο, προς την κατεύθυνση της έμπρακτης προστασίας των ηλικιωμένων από τη σε βάρος τους εγκληματικότητα;

2.- Ποια γενικότερα μέτρα προληπτικής αντεγκληματικής πολιτικής έχουν ήδη λάβει και ποια προτίθενται να λάβουν για την αντιμετώπιση του συνεχώς αυξανόμενου αυτού φαινομένου;

3.- Με ποιους συγκεκριμένους τρόπους θα αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις σε ανθρώπινο δυναμικό της Αστυνομικής Διεύθυνσης Λακωνίας, ώστε να αποκατασταθεί το αίσθημα ασφάλειας τόσο των ηλικιωμένων όσο και του συνόλου των κατοίκων του Νομού, αλλά και να καταστεί εφικτή η εφαρμογή των προτεινόμενων εν προκειμένω μέτρων;

4.- Υπάρχει πρόθεση σύστασης ειδικών ομάδων για την αντιμετώπιση του φαινομένου της εγκληματικότητας κατά των ηλικιωμένων;

5.- Ποια μέτρα αυστηροποίησης του νομοθετικού πλαισίου προτίθενται να λάβουν, για τις περιπτώσεις που επιλέγονται ηλικιωμένοι ως θύματα εγκληματικών πράξεων επειδή αποτελούν «εύκολους στόχους» (π.χ. να ληφθεί ειδική μέριμνα στο άρθρο 79 του Ποινικού Κώδικα, ώστε η «στοχοποίηση» ηλικιωμένων να αποτελέσει επιβαρυντική περίσταση κατά την επιμέτρηση της ποινής, ανάλογη με τη μέριμνα που έχει ληφθεί για τα θύματα ρατσιστικών επιθέσεων);

Αθήνα, 2 Αυγούστου 2013

Η ερωτώσα Βουλευτής

Φεβρωνία Πατριανάκου